

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nucená správa pojišťoven a zajišťoven

Nucená správa je mimořádným prostředkem, který stát uplatňuje k ochraně jednak zájmů svých, ale i zájmů třetích osob. Nucenou správu lze v podnikatelské sféře v současnosti zavést nad bankami, nad pojišťovnami a zajišťovnami, dále nad investičními společnostmi a investičními fondy, v neposlední řadě též nad družstevními záložnami.

Nucená správa je mimořádným prostředkem, který stát uplatňuje k ochraně jednak zájmů svých, ale i zájmů třetích osob. Nucenou správu lze v podnikatelské sféře v současnosti zavést nad bankami, nad pojišťovnami a zajišťovnami, dále nad investičními společnostmi a investičními fondy, v neposlední řadě též nad družstevními záložnami.

Nucenou správu pojišťoven a zajišťoven upravuje zákon [363/1999](#) Sb., o pojišťovnictví. (Pojišťovnou je právnická osoba, které bylo Ministerstvem financí uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti podle zákona o pojišťovnictví, zajišťovnou je právnická osoba se sídlem na území České republiky, která provozuje zajišťovací činnost podle zákona o pojišťovnictví nebo právnická osoba se sídlem v zahraničí, která provozuje zajišťovací činnost v souladu s právní úpravou země svého sídla.)

Z dikce zákona o pojišťovnictví vyplývá, že hlavním účelem nucené správy je zejména snaha poskytnout ochranu právům a zájmům pojistníků, zamezit tomu, aby se situace dále vyvíjela negativním směrem, skončilo znehodnocování pojistníky vloženého majetku a také samozřejmě snaha o oživení pojišťovny. V souvislosti s tímto jsou v souladu se zákonem o pojišťovnictví podnikány též kroky, které mají především sankční charakter jako pozastavení oprávnění nejvyšších a statutárních orgánů atd.

Podle ustanovení § 30 zákona o pojišťovnictví může nucenou správu nad pojišťovnou či zajišťovnou zavést Ministerstvo financí České republiky. Zákon přesně vymezuje, kdy je Ministerstvo financí povinno zavést nucenou správu v pojišťovně nebo zajišťovně. Mezi tyto taxativně vymezené důvody patří, že pojišťovna neplní opatření uložená jí ministerstvem, nebo že pojišťovna zkresluje výsledky své činnosti, nebo že je ohrožena splnitelnost závazků pojišťovny, nebo že opatření a sankce uložené ministerstvem nevedou k nápravě, nebo že pojišťovna dosáhne skutečné míry solventnosti nižší, než je minimální povinná výše garančního fondu podle § 22 zákona o pojišťovnictví.

Pokud tedy nastane některý ze zákonem předpokládaných důvodů nebo jich nastane více, je Ministerstvo financí povinno vydat rozhodnutí o zavedení nucené správy. V této souvislosti je třeba připomenout, že Ministerstvo financí nemůže nucenou správu zavést v zajišťovně se sídlem v zahraničí a také v organizační složce pojišťovny se sídlem v zahraničí.

Následkem doručení rozhodnutí ministra o zavedení nucené správy v pojišťovně nebo zajišťovně přechází působnost představenstva a valné hromady nebo členské schůze družstva na správce, a to s výjimkou oprávnění podat opravný prostředek proti rozhodnutí ministra, kterým se zavádí nucená správa v pojišťovně nebo zajišťovně a proti rozhodnutí o zrušení společnosti nebo družstva. Rovněž tak se v důsledku doručení rozhodnutí o zavedení nucené správy pojišťovně nebo zajišťovně pozastavuje výkon jejích orgánů a pozastavuje se též nakládání s jejími aktivy bez souhlasu správce.

